

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS „EKOAGROS“ VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE GALIMAI
EGZISTUOJA KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, NUSTATYMO IR VERTINIMO
APRAŠYMAS**

(MOTYVUOTA IŠVADA)

2015-11-20 Nr.5

Kaunas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ ir atsižvelgiant į Žemės ūkio ministerijoje 2012 m. rugpjūčio 29 d. įvykusio Žemės ūkio sektoriaus antikorupcinės programos koordinavimo komisijos posėdžio priimtus sprendimus, viešojoje įstaigoje VŠĮ „Ekoagros“ (toliau – Įstaigos) 2015 m., pasibaigus III ketvirčiui atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas už 2014 m. IV ketvirtį ir 2015 m. I-III ketvirčius.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą atlieka VŠĮ „Ekoagros“ direktoriaus 2011 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. V-157 sudaryta korupcijos prevencijos programos stebėsenos ir kontrolės įgyvendinimo koordinavimo komisija (toliau – Komisija), sudaryta iš 3 asmenų. Komisija vertina Įstaigos ekologiškų ir išskirtinės kokybės produktų sertifikavimo galimą korupcijos pasireiškimo tikimybę, kuri nustatinėjama atsižvelgiant į Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 bei 2011 m. rugsėjo 30 d. Žemės ūkio ministerijos išvadoje dėl veiklos sričių, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė nustatymo pateiktas išvadas ir rekomendacijas. Ekologiškų ir išskirtinės kokybės produktų sertifikavimo veikla atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos 6 straipsnio 3 dalyje numatytą kriterijų Nr. 2 – „pagrindinės funkcijos yra kontrolės ir priežiūros vykdymas“ ir priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.

2014 m. lapkričio 18 d. VŠĮ „Ekoagros“ direktoriaus įsakymu Nr. V-85 buvo patvirtinta atnaujinta Korupcijos prevencijos programa (toliau – Programa). Programos vykdymo stebėseną ir kontrolę priskiriama įgyvendinimo koordinavimo komisijai (toliau – Komisija). Programos tikslui pasiekti Įstaigoje įgyvendinamos korupcijos prevencijos priemonės, skirtos:

1. korupcijos pasireiškimo tikimybei nustatyti bei nustatyta tikimybei pašalinti;
2. stiprinti viešumo ir skaidrumo principų laikymąsi Įstaigoje ir tobulinti VŠĮ „Ekoagros“ vidaus teisės aktų antikorupcinio vertinimo procesą;
3. įtraukti darbuotojus į VŠĮ „Ekoagros“ skaidrumo politikos įgyvendinimą;
4. veiksmingam korupcijos prevencijos organizavimo, įgyvendinimo ir kontrolės

mechanizmui užtikrinti;

5. darbuotojų bei visuomenės antikorupciniam švietimui, skirtam visuomenės pasitikėjimui VŠĮ „Ekoagros“ didinti.

Programos nuostatos taikomos visiems darbuotojams, o jie gali teikti pasiūlymus ir pastabas dėl Programos nuostatų pakeitimo ar patobulinimo. Už Programoje numatytą korupcijos prevencijos priemonių tinkamą vykdymą laiku atsako šių priemonių vykdytojai. Už korupcijos pasireiškimo tikimybės įvertinimą atsakinga Komisija. Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimu siekiama išsiaiškinti galimus korupcijos pasireiškimo rizikos veiksnius, analizuojami sertifikavimo sritį reglamentuojantys teisės aktai ir Įstaigos vidaus dokumentai. Remiantis išnagrinėtais dokumentais galima teigti, kad sertifikavimo veikla yra pakankamai specifinė, išsamiai reglamentuojama Europos Sąjungos teisės aktais. Išnagrinėjus Įstaigos vidinius dokumentus nustatyta, kad darbo instrukcijose aiški darbuotojų veiksmų atlikimo tvarka, detalizuojami „žingsniai“, numatyta rotacija. Įstaigos organizacinė struktūra leidžia priimti objektyvius sprendimus, nes yra išlaikytas keturių akių principas t. y. sprendimus priima kiti darbuotojai nei tie kurie atlieka patikrinimus ir nurodo tik faktines aplinkybes. Įstaigos struktūra, ryšiai, administracinis pavaldumas numatyti taip, kad suinteresuoti asmenys ar įstaigos negalėtų turėti įtakos paslaugų kokybei.

Įstaigos interneto svetainėje www.ekoagros.lt pateikiama išsami, aktuali, reguliariai atnaujinama, informacija vartotojams ir pareiškėjams apie Įstaigos veiklą, ekologinės gamybos ir išskirtinės kokybės produktų sertifikavimą, pateikiamos dokumentų formos ir kt. Taip pat pateikiama nuoroda apie viešuosius pirkimus. VŠĮ „Ekoagros“ vadovų ir darbuotojų bei Įstaigos pareiškėjų antikorupcinio švietimo tikslas – supažindinti su korupcijos keliamu pavojumi, skatinti juos nesitaikstyti su korupcija, aktyviai su ja kovoti, teikti informaciją visuomenei. O korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų tyrimo tikslas – užtikrinti greitą ir išsamų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų atskleidimą ir tyrimą, garantuojant pažeidėjo atsakomybės neišvengiamumą. Įstaigos interneto svetainėje www.ekoagros.lt pateikiama korupcijos prevencijos programa, vykdomi pokalbiai su atsakingais darbuotojais. Sudaryta galimybė Įstaigos darbuotojams savanoriškais pagrindais dalyvauti komisijos veikloje, jie skatinami reikšti savo nuomonę bei kelti idėjas. 2014 m. lapkričio 18 d. VŠĮ „Ekoagros“ direktoriaus įsakymu Nr. V-85 buvo pavesta skyrių vadovams ir filialų direktoriams supažindinti darbuotojus su Programa. Darbuotojai su ja buvo supažindinti VŠĮ „Ekoagros“ vidinių mokymų metu.

2014 m. spalio mėn. buvo įkurta „Pasitikėjimo linija“, kuria anonimiškai informaciją gali teikti visą parą telefonu **(8 700) 55006**, nes įdiegtas atsakiklis. Sudaryta patogesnė galimybė pranešti apie vykdančių ekologinę gamybą, galimus piktnaudžiavimo atvejus, „Ekoagros“ darbuotojų galimai neskaidrias veikas ar kitų institucijų atstovų bandymus daryti įtaką. 2014 m. IV ketvirčio ir 2015 m. I-

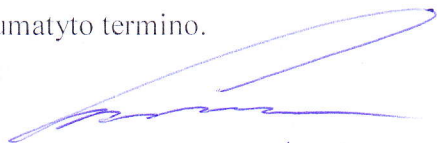
III ketvirčio laikotarpiu „Pasitikėjimo linija“ buvo gauti 4 pranešimai apie VŠĮ „Ekoagros“ pareiškėjų galimai daromus pažeidimus. Patikrinus šiuos ūkius/įmones 1 pranešimas pasitvirtino ir buvo pritaikytos neatitiktys. Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos „Pasitikėjimo linija“, telefonu, elektroniniu paštu buvo gauta 10 pranešimų apie galimai daromus pažeidimus. 4 pranešimai pasitvirtino ir buvo pritaikytos ūkiams/įmonėms neatitiktys.

2015 m. balandžio mėn. buvo baigtas ekologinio ir išskirtinės kokybės sektoriaus duomenų administravimo informacinės sistemos (toliau - EIKSDAIS) kūrimas. Klientams sertifikavimo paslaugos dabar pasiekiamos per žemės ūkio ministerijos informacinę sistemą (ŽŪMIS) į kurią bus integruojama (EIKSDAIS). Sistemoje numatyta galimybė pareiškėjams jungtis iš savo prieigos ir pateikti prašymus bei kitus dokumentus. EIKSDAIS taip pat turi sąsajas su kitais registrais, tokiu būdu iš jų surenka dalį informacijos ir užpildo, o pareiškėjui nereikia papildomai jos pateikinti.

2015 m. rugpjūčio mėn. į tarnybines transporto priemones buvo sumontuoti GPS imtuvai ir kita BCE transporto valdymo įranga. Atsirado galimybė stebėti realiu laiku transporto priemones, važiavimo maršrutus, aplankomas teritorijas (laukus ir kt.), mašinų eksploatavimą. 2015 m. lapkričio 16 d. buvo atnaujinta bendradarbiavimo sutartis su Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, kurioje patikslinti įsipareigojimai keistis informacija nustačius neatitikimus, kilus įtarimams dėl sintetinių cheminių medžiagų panaudojimo ekologiniuose laukuose ir kt..

Apibendrinimas: atliktos analizės metu nebuvo nustatyta konkrečių korupcijos pasireiškimo rizikos veiksnių, kurie sudarytų galimybę pasireikšti korupcijai, įstaigai vykdant patikras ir išduodant leidimus ar patvirtinamuosius dokumentus. Į įstaigą besikreipiantiems asmenims telefonu, žodžiu ar raštu sudarytos patogios galimybės gauti reikiamą informaciją ar pranešti apie vykdančių ekologinę gamybą pareiškėjų galimus pažeidimus. Per 2014 m. IV ketvirtį ir 2015 m. I-III ketvirkčius korupcinio pobūdžio veiklos pažeidimų nenustatyta.

Siūlymas: korupcijos pasireiškimo tikimybę įstaigos darbe vertinti pagal vidinių ir išorinių teisės aktų pasikeitimus, toliau vykdyti švietėjišką veiklą. Atsižvelgiant į Programos vykdymo ataskaitų, atliktų tyrimų rezultatus, įvykus esminiams VŠĮ „Ekoagros“ struktūriniais ar organizaciniais pokyčiams, po rizikos analizės atlikimo įstaigoje ar kitais atvejais Programa gali būti keičiama anksčiau numatyto termino.

Direktorius

Antanas Makarevičius

Darius Šion, tel. (8 444) 69 165, el. p. darius.sion@ekoagros.lt